

POŽEHNÁNÍ Z NEBE

Efezským 1,1-14

Apoštol Pavel na prvním místě v našem dnešním oddílu představuje Boha jako toho, který „nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů“. To je základ, moto, hlavní teze celé 1. kapitoly. **POŽEHNÁNÍ.** Jak bychom definovali slovo POŽEHNÁNÍ? Slova jako „požehnání, žehnat, požehnaný“ jsou v Bibli velice častá. V sekulární mluvě se ovšem tak často už nepoužívají – možná proto, že tato slova navozují myšlenku, že mi někdo jiný něco dává. Požehnání je svou povahou něco, co se dá jedině obdržet. Je to Bůh, kdo žehná lidem, nebo třeba otcové žehnali svým dětem, kněží lidu. Ale moderní myšlení člověka je spíše – co si sám neudělám, to nemám. Proto se nehovoří o tom, že mi někdo v něčem požehnal – ale že já sám jsem prostě úspěšný, daří se mi, všechno klape, mám štěstí apod., a proto se mi daří vést. A Pavlovi jde o to představit Boží požehnání, vylíčit jeho bohatství. Celkem třikrát v tomto jediném verši se toto slovo, a jeho odvozeniny, objevuje - což je zřetelnější při čtení kralického překladu: „**Požehnaný Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, kterýž požehnal nám všelikým požehnáním duchovním v nebeských věcech v Kristu**“. Tak je to tu v jedné větě nahuštěno: Ten Požehnaný nám požehnal svým požehnáním. Nejprve se zde hovoří o požehnaném Bohu. To znamená, že on sám je zdroj požehnání, z něj všechno dobro vychází. Stará židovská modlitba Šmone esre, zákl. modlitba, začíná formulací „Požehnaný Hospodin“. Tuto modlitbu se Židé modlili 3x denně a tato žehnací, oslavná formulace je tam celkem 18x. Požehnaný Hospodin – tedy Bůh plný dobroty, plný všeho, co potřebujeme, plný štědrosti. A tuto svou plnost dobrých darů se Pán Bůh rozhodl sdílet s námi lidmi. Vždyť proto nás stvořil, aby mohl sdílet svou lásku, hojnost a krásu. Požehnaný Bůh není nebeským Narcisem, který by se sobecky vzhlížel ve své dokonalosti. Bůh je láska, jak říká Písmo a tudíž je Bůh i sdílení, protože láska je sdílení. Požehnaný Bůh, bohatý a dokonalý sám v sobě, se rozhodl sdílet svou „požehnanost“ s námi lidmi. Pavel pak ve čtyřech slovech přibližuje jaký je charakter Božího požehnání. Je to požehnání - **duchovní, nebeské, plné a dané nám v Kristu**. Můžeme se u těchto charakteristik krátce zastavit.

Duchovní

Pavel se v celé té 1. kap. listu Efezským snaží aspoň trochu vylíčit v čem spočívá ono Boží požehnání. Otevírá tak klenotnici duchovních pokladů nesmírné ceny. Co věta, to drahocennost. Celý ten oddíl je vlastně jednou dlouhou větou, ve které jakoby bez oddechu Pavel vypisuje bohatství Božích darů. Pavel je uchvácen velikostí Boží dobroty a štědrosti, je toho plný, je tím cele fascinován a uchvácen. Jakoby se na jeden dlouhý nádech snažil všechno vypovědět a nemohl přestat. Představuje nám tak bohatství Božího požehnání jako veliký drahokam s mnoha vybroušenými fasetami, ploskami. Je to dlouhá věta, s řadou důrazů. Hovoří se o požehnání, které má mnoho podob. A Pavel hned v úvodu připomene, že jde o požehnání duchovní povahy.

Když se ve **SZ** hovořilo o požehnání, tak asi nejčastěji vytanula na mysl hojnost života: kam jistě spadal vztah k Bohu, ale také materiální prospěch, bohatství, majetek, množství synů, dcer, hojnost obilí, stád, révy apod. **NZ** pochopitelně také zná cenu hmotných darů. I **NZ** zůstává oběma nohama na této zemi. Ale svou pozornost mnohem více obrací k požehnání, které třeba není hned na první pohled viditelné, ale přece je velice reálné, a ještě to viditelné, materiální převyšuje. Tak to bývá, že věci, které nejsou na první pohled viditelné se řadí v lidském životě k těm nejzásadnějším. I Pavel tak hovoří o „duchovním“ požehnání, které vychází z víry v Krista. Jsou to dary Božího odpuštění, milosti, Boží lásky, přijetí, to že jsme Božími dětmi, že smíme žít s Bohem ve společenství lásky, apod.

V čem je síla těchto duchovních požehnání? **Jsou tady pro každého** – Hmotné, materiální požehnání není dáno všem. Už ve **SZ** byli lidé hmotně velmi požehnaní, ale také chudé vdovy a sirotci – a všichni věřili v jednoho Boha. Duchovní požehnání je nabízeno všem, bez rozdílů postavení, rasy apod. **Jsou tu pořád** – Nevyčerpají se. Léty nevyblednou. Neztrácí na ceně. **Jsou nezczizitelná** – O majetek může člověk snadno přijít. Ale duchovní požehnání – jak říká Pán Ježíš – zloději neukradnou, moly a rez nesežerou (Viz Ř 8,35-39). **Mají hodnotu pro věčnost**. Smrtí je neztratíme, naopak, až odejdeme k Bohu, vše se rozsvítí ještě plnějším a jasnějším světlem.

Pavel se tedy chystá připomínat škálu bohatství Božích duchovních darů. V celém tom oddíle nezmiňuje ani jedno požehnání, které bychom mohli nazvat „materiálním“, ale přece může rozehrát úžasnou symfonii chvály a radosti. A cílem tohoto Pavlova úvodu v listu Ef je, aby se i čtenář, i každý z nás mohl ponořit do nádhery Boží milosti. To je pro duchovní život člověka velmi potřebné, ba nezbytné, protože žijeme často pod zátěží různých starostí, otázek, shonu, práce a problémů, tak jak je každý známe. A tady se nám díky tomu někdy ztrácí to Boží vidění věcí. Člověk je zavalen problémy a někdy ani od nich nedokáže odhlédnout jinam – k Bohu. Ale Pavlovi se něco takového podařilo. Je uvězněn, řeší se otázka jeho další budoucnosti, mohl by tedy mít nárok na hlavu plnou starostí – o sebe, o sbory... Jistě takové starosti měl, ale

nacházel v nich i posilu, kterou předává i ostatním. A tou posilou mu je právě pohled na Boha, který nám v Kristu dává své duchovní požehnání, které je tu stále a které mu žádná exekutiva nemůže vzít.

Nebeské

Zatímco slovo „duchovní“ poukazovalo spíše na *obsah*, podobu, charakter toho Božího požehnání, tak slovo „nebeské“ poukazuje na jeho *původ*. Požehnání, které má svůj původ v nebi. Tam bylo připraveno, předem určeno, a pak na zemi vykonáno a člověku darováno. Tento verš tak spojuje nebe se zemí. Nebeskou oblast s pozemskou. A musíme mít při tom na paměti, že mezi těmito oblastmi je kvůli lidskému hříchu nepřekročitelná propast pro každého člověka. Ale tímto slovem, tím jediným slůvkem o nebeském původu požehnání, je řečeno něco velikého – Bůh sám překlenul propast mezi sebou a člověkem a nabízí mu své přátelství, nabízí mu své požehnání, svoji přízeň. Nebe se spojuje, smiřuje se zemí, protože země sama to udělat nemohla. Člověk toho nebyl schopen. Původ požehnání je v nebi – to je jedním jednoduchým slovem vyjádření veliké Boží milosti: Nebe, ta Boží oblast se sklání k zemi, k té často ušpiněné, poskvrněné lidské oblasti a přichází s neskutečnou nabídkou požehnání.

Plné

„...obdaril nás **všim** duchovním požehnáním...“. Jak rozumět tomuto slovíčku „všim“? Možná tak, že neexistuje nic, co bychom pro duchovní život, službu a vztah s Bohem v tomto světě mohli postrádat. Srovnajme se slovem ap. Petra: „**Všecko**, čeho je třeba ke zbožnému životu (dosl. k životu a zbožnosti), darovala nám jeho božská moc, když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy“ (2Pe 1,3). Plnost požehnání pro tento život už byla dána. Není to plnost konečná – ta je až v nebi. Ale je plná, dovršená pro tento život. Bůh dal vše, co potřebujeme. Nedaroval nám mnoho, nedaroval nám většinu – daroval nám všechno. Někdy jako jednotlivci, i jako sbory očekáváme, vyhlížíme duchovní požehnání. A ono tu přitom je a je tu ve své nejvýše možné plnosti pro tento život. Pavel vypočítává jen část z tohoto „všeho“. Člověk se tak nemusí vlamovat do nebes, aby z nich vydoloval kus požehnání, které neochotný Bůh křečovitě drží ve svých rukou a nechce je pustit. Četli jsme naopak, že z nebe požehnání přišlo, přišlo v té míře, jakou zde potřebujeme. Umíme je s důvěrou a vděčností přijímat?

V Kristu

Mluvíme tedy o Božím požehnání, o tom, že je duchovní povahy a že přichází z nebe. Jakou roli hraje zde hraje Kristus? Pro Pavla přímo zásadní. Jinými slovy řečeno – bez Krista by nebylo požehnání. Jedině a pouze v něm a skrze něho Bůh žehná lidem. Kdybychom se podrobněji podívali do té 1. kap. Ef, tak bychom viděli jak nám tuto nenahraditelnost Krista apoštol potvrzuje. Odkaz na Krista se v tom našem oddílku objevuje celkem 12x. A odkaz na něj bude velmi výrazně přítomen i v dalších věroučných i praktických kapitolách, tohoto listu. Můžeme si tak představit, že když se v Otcově mysli zrodila touha požehnat lidem, pak v tutéž chvíli pohleděl na svého Syna, protože on je nositelem a prostředníkem Božího požehnání lidem. Bůh Otec vše svěruje svému Synu a ten přichází, aby vše sdílel s námi. Podle Bible právě skrze Krista Bůh stvořil svět a skrze Krista jej také zachránil, když svět upadl do hříchu a smrtelnosti. Dozvíme se zde také, že Kristus nese svět během jeho trvání svým mocným slovem. Svět lidí je tak bytostně srostlý s Kristem. Z něho svět vznikl, jím je zachovávan, jím je vykoupen a s ním přijde svět nový, prostý porušenosti. Kristus je tak Pavlovi jednoznačně středobodem všeho. Poznal, že jen z Krista má svět původ i cíl a že jen v Kristu je záchrana pro padlé stvoření. V Kristu přichází plnost duchovního nebeského Boží požehnání. Jak? Ne na jakémisi zlatém podnose. Kristus je nositelem Božího požehnání tak, že se nechal přibít na hrubém dřevě kříže, aby usmířil naše hříchy a zlomil moc smrti nad lidským rodem.

Závěr

Slova jako duchovní, nebeské nám možná znějí poněkud abstraktně, neuchopitelně. Raději máme to, na co si můžeme sáhnout, vložit do úst, co jsme schopni pochytit svými smysly. Ovšem jen do té doby, než do hloubky poznáme prázdnotu svého života bez Krista a svou hříšnost. Tehdy, když přicházíme ke Kristu a hledáme u něj smysl, cíl, usmíření svých vin, odpuštění a nové začátky, i my prožíváme, že „duchovní požehnání nebeských darů v Kristu“ nejsou jen vzletné prázdné fráze. Tehdy citelně a konkrétně prožijeme, že Kristus je naší jedinou nadějí v životě i smrti. S očima přikovanými k zemi, k radostem či starostem tohoto života, ne vždy dohlédneme až k tomu, co pro nás Bůh v Kristu vykonal. Ale dohlédneme-li, zasvítí nám nové světlo naděje, obnovy, pomoci a vděčnosti. Dej nám to Bůh. AMEN